

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG

นัฐพงษ์ เอกวุธ

Natthaphong Ekkawut

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

6633100182@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และ (2) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตามการประเมินของครูโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของครู อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ ประชากรคือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 3,864 คน กลุ่มตัวอย่างคือครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 351 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

**Resarch Title: ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE CHONBURI RAYONG**

Researcher: Mr.Natthapong Ekkawut; **Advisor:** Instructor Dr.Prompiriya Panarson;

Degree: Master of Education (Educational Administration); **Academic Year:** 2024

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study academic leadership of school administrators under Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong; and (2) to compare academic leadership of school administrators under Secondary Educational Service Area Office according to teachers' assessment classified by age, educational level and working experience.

This research was survey research. The population consists of 3,864 teachers in Secondary Educational Service Area Office Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong. Sample consisted of 351 teachers in Secondary Educational Service Area Office Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong and was determined by Krejcie and Morgan tables and obtained by proportional stratified random sampling technique. The instrument was a five-point level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and hypothesis tested by independent t-test.

Major findings were: (1) academic leadership of school administrators under Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong in the overall was at high level; and (2) comparison of academic leadership of school administrators under Secondary Educational Service Area Office according to teachers' assessment classified by age in the overall was not different however, when classified by educational level and working experience in the overall were different at .05 statistical significance.

Keywords: Academic Leadership, School Administrator, Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong

บทนำ

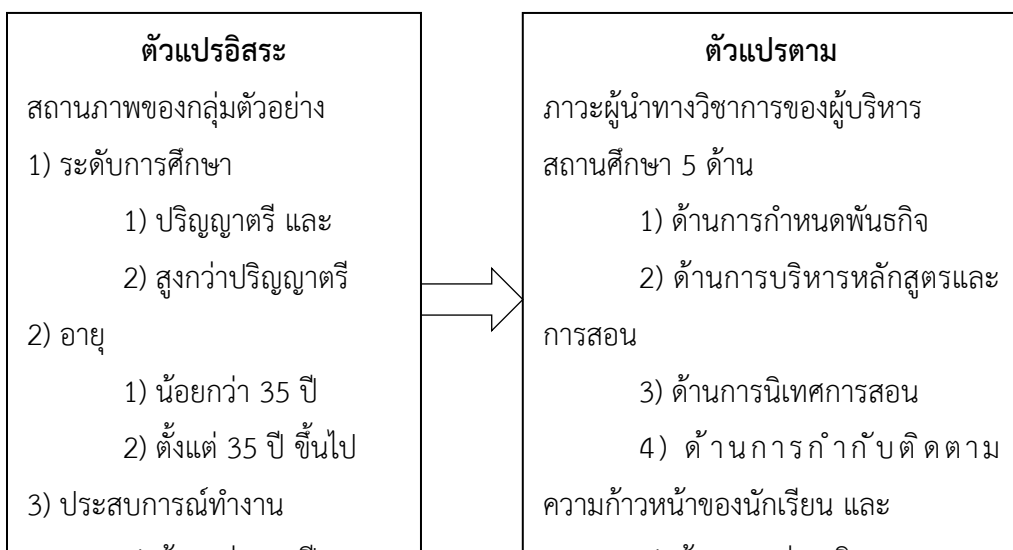
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการศึกษาของผู้บริหาร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองได้ อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นสารสนเทศของสำนักงานเขตต่อไปได้ และหน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนาผู้บริหาร ให้ทำงานมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตามการประเมินของครูโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของครู อายุ และประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตาม รูปภาพที่ 1.1

การดำเนินการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตามข้อค้นพบของ เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560, น. 7-8) ซึ่งให้ องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการกำหนดพันธกิจ
- 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน
- 3) ด้านการนิเทศการสอน
- 4) ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และ
- 5) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย 51 โรงเรียน จำนวน 3,864 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จาก 51 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 351 คน ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, น. 608) จากนั้นนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นชั้น (Strata) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

4.3 ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้มาจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาบริบทของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งได้ตัวแปรอิสระ 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ระดับการศึกษา ประกอบด้วย
 - 1) ปริญญาตรี และ
 - 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2) อายุ ประกอบด้วย

- 1) น้อยกว่า 35 ปี
- 2) ตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป

3) ประสบการณ์ทำงาน ประกอบด้วย

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ตัวแปรตาม ภาวะผู้นำทางวิชาการของเสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560, น. 7-8)) ได้ตัวแปรตามจำนวน 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการกำหนดพันธกิจ
- 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน
- 3) ด้านการนิเทศการสอน
- 4) ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และ
- 5) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระ พบว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 69.80 รองลงมา มีระดับการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 จำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 64.10 รองลงมา มีอายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 35.90 และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 66.10 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90

2. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรตาม พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนตามลำดับ และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดพันธกิจ ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ภาพรวม

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	$n = 351$		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	SD		
1.	ด้านการกำหนดพันธกิจ	4.21	0.45	มาก	5
2.	ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	4.30	0.41	มาก	4
3.	ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	4.34	0.40	มาก	1
4.	ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.34	0.40	มาก	1
5.	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน	4.33	0.36	มาก	3
	รวม	4.31	0.34	มาก	

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปร พบว่า

3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p
		ปริญญาตรี		สูงกว่า			
		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		$n = 245$		$n = 106$			
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1.	ด้านการกำหนดพันธกิจ	4.21	0.44	4.20	0.48	0.31	0.76
2.	ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	4.29	0.38	4.30	0.48	0.26	0.81
3.	ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	4.35	0.39	4.30	0.43	1.10	0.27

4. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.33	0.37	4.36	0.46	-0.71	0.48
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน	4.34	0.37	4.37	0.35	-0.87	0.39
รวม	4.31	0.32	4.31	0.38	-0.75	0.94

3.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดพันธกิจและด้านการบริหารหลักสูตรและการสอนและด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามอายุ

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	อายุ				t	p
		น้อยกว่า 35 ปี		ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป			
		n = 225	n = 126	n = 225	n = 126		
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการกำหนดพันธกิจ	4.25	0.43	4.15	0.48	1.98*	0.05	
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	4.33	0.38	4.23	0.45	2.25*	0.03	
3. ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	4.37	0.28	4.29	0.43	1.76	0.08	
4. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.37	0.38	4.29	0.33	1.81	0.08	
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน	4.40	0.33	4.26	0.40	3.41*	0.01	
รวม	4.34	0.31	4.24	0.37	2.70*	0.007	

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน				t	p
		น้อยกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป			
		n = 232		n = 119			
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1.	ด้านการกำหนดพันธกิจ	4.24	0.43	4.15	0.50	1.85	0.07
2.	ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน	4.33	0.39	4.22	0.47	2.40*	0.03
3.	ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	4.37	0.37	4.28	0.44	1.93*	0.07
4.	ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.37	0.37	4.27	0.45	2.15*	0.05
5.	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน	4.40	0.33	4.26	0.41	3.34*	0.01
	รวม	4.34	0.31	4.24	0.38	2.79*	0.006

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ ทางการเรียนการสอน และด้านการกำหนดพันธกิจ ตามลำดับ สามารถอภิปรายได้ดังนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ต่างตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่จะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ใช้โอกาสใช้ความเป็นผู้นำอย่างเต็มศักยภาพ และหันมาทุ่มเทให้กับงานบริหารโรงเรียนเป็นหลัก ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อบรรยากาศขององค์กรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล ประเสริฐสังข์ (2566) ที่วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตามความคิดเห็นของครูจำแนก ตามระดับการศึกษา อายุและประสบการณ์ทำงาน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอนแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เสริมสร้างความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา โดยไม่ได้เลือกคุณสมบัติผู้ได้รับการพัฒนา การเข้า อบรม สัมมนา ตามระดับการศึกษา โดยผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้โอกาส ความเสมอภาค ลดความ เลื่อมล้ำ ให้ครูทุกท่านสามารถได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันจึงมีประสบการณ์และความรู้ที่ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการตามพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถความเป็นเลิศ ทางด้านวิชาการ รวมทั้งครูอาจมีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกัน หรือมีความสนใจในด้านเดียวกัน จึงทำให้ มองภาพรวมเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ไปใช้

1.1 ด้านการกำหนดพันธกิจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสื่อสารพันธกิจของหลักสูตร สถานศึกษาให้นักเรียนทราบ โดยการสื่อสารให้นักเรียนทราบและเข้าใจเป้าหมายพันธกิจหลักสูตร สถานศึกษา แสดงให้เห็นความสำคัญและการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันของพันธกิจของหลักสูตร สถานศึกษา เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจและเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลของการเรียนจากการเข้าใจพันธกิจ หลักสูตรสถานศึกษามากยิ่งขึ้น โดยการทำงานร่วมกับนักเรียนจะทำให้ทราบปัญหาต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น สามารถเป็นแนวทางเพื่อที่จะกำหนดทิศทางการพัฒนา เป้าหมายการปฏิบัติงานไปสู่การสื่อสาร เป้าหมายพันธกิจของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งการสื่อสารนี้ทำได้โดยใช้

การสื่อสารที่เป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการ ในช่องทางที่หลากหลาย การใช้ป้ายนิเทศ การสื่อสารผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น Website Facebook การประชุมครูและผู้ปกครอง และการแจกเอกสารคู่มือ เป็นต้น

1.2 ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการ ประเมินหลักสูตรก่อนและหลังการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการเปรียบเทียบก่อนและหลังการประเมินมา ใช้หาแนวทางพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น ให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ และวางแผนการปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และการสอนให้สอดคล้องกับการประเมิน บริบทของโรงเรียน ความต้องการของ ชุมชน ผนวกกับหลักสูตรแกนกลาง รวมถึงจุดเน้นนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่ต้นสังกัด ผู้บริหารโรงเรียนต้องนำความรู้และความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตรและ การสอนเข้าไปร่วมดำเนินการกับครูในการปรับปรุงงานหลักสูตรและการสอน ตั้งความคาดหวังที่มีต่อ ครูและนักเรียน รวมถึงบริหารจัดการหลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อตัวนักเรียนให้ ได้มากที่สุด

1.3 ด้านการนิเทศการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนร่วมกับครูใน การออกแบบ เครื่องมือการนิเทศการสอน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศผู้บริหารและครูจะร่วมกัน ออกแบบให้มีเครื่องมือที่หลากหลาย เทียงตรง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนและ การนิเทศแบบตรวจเยี่ยมชั้นเรียน พร้อมให้คำแนะนำแก่ครูในการเตรียมความพร้อมในการรับ การนิเทศ ตั้งแต่การเตรียมเอกสารต่าง ๆ การใช้สื่อในการสอน ไปจนถึงการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน มีการนิเทศการสอนแบบมุ่งเป้าหมาย เพื่อพัฒนา นักเรียน และนำปัญหาต่าง ๆ มาวิเคราะห์และแก้ไข

1.4 ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครู นำแบบรายงานพัฒนาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนมาใช้ในการแก้ปัญหา นักเรียน เพื่อวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล ทำให้ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนแต่ละคนได้ตรงจุดที่ ควรพัฒนา อีกทั้งทำให้สามารถนำผลจากแบบรายงานพัฒนาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นักเรียนมาร่วมพิจารณาใช้ใน รายงานคุณภาพนักเรียนให้ผู้ปกครองและนักเรียนได้ทราบในทุกภาค เรียนได้ ซึ่งเป็นตัวช่วยหาแนวทางพัฒนาคุณภาพนักเรียนระหว่างครูและผู้ปกครองได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและมีความทันสมัยต่อจำนวน นักเรียน เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู โดยการระดมทรัพยากรจาก ชุมชน เช่น การทอดผ้าป่าเพื่อ การศึกษา การขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก เป็นต้น นำสื่อการเรียนการสอนมาพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มากยิ่งขึ้น เพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีคุณภาพด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางการ เรียนการสอนที่เท่าเทียมกันและลดความแตกต่างระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางกับ โรงเรียนขนาดใหญ่ หากโรงเรียนทั้งสองขนาดมีส่งเสริม

บรรยากาศทางการเรียนการสอนที่ใกล้เคียง กันจะช่วยส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนทำให้คะแนนผลการทดสอบระดับชาติดีขึ้น นักเรียนมีคุณภาพ มี ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่เท่าเทียมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2.3 ควรการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นรายกรณี ในสถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับการประกาศเกียรติคุณด้านต่าง ๆ เช่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนในฝัน เป็นต้น

บรรณานุกรม

กึ่งกาญจน์ สุขสำราญ. (2565). **วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่ม**

อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกริก.

ซ่มซียะห์ เมาลิติน. (2564). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ**
ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. สงขลา: มหาวิทยาลัย
หาดใหญ่.

เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ. (2560). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน**
ขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา. (งานนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรรถพล ประเสริฐสังข์. (2566). **วิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล**
ต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Krug, R.E. (1992). **Leadership and performance beyond expectations.** New York:
Free Press.